

НАРЕДБА № Із-1053 ОТ 19 АПРИЛ 2011 Г. ЗА ПРАВИЛАТА И НОРМИТЕ ЗА ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

Издадена от Министерството на вътрешните работи и Министерството на земеделието и храните

Обн. ДВ. бр.39 от 20 Май 2011г.

Раздел

I.

Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят правилата и нормите за пожарната безопасност при извършване на дейности в земеделските земи.

(2) Дейностите по ал. 1 включват засяването на житните култури, прибирането, транспортирането, обработката, съхранението и складирането на зърно и груби фуражи.

Чл. 2. Изискванията на наредбата са задължителни за всички юридически и физически лица, собственици и ползватели на земеделски земи, както и лица, които преминават и/или осъществяват дейности в близост до тях.

Чл. 3. Всички държавни органи и неправителствени организации, собственици и ползватели на земеделски земи са длъжни да оказват съдействие на органите за пожарна безопасност и защита на населението (ПБЗН) при осъществяване на контрола по опазване на житните култури, зърното и фуражите от пожари.

Чл. 4. (1) Посевите от житни култури се считат за пожароопасни след настъпване на етап "Восъчна зрялост".

(2) Настъпване на етап "Восъчна зрялост" на посевите от житни култури се определя от съответната областна дирекция "Земеделие" към Министерството на земеделието и храните.

(3) Органът по ал. 2 уведомява писмено кмета на съответната община и районната служба "Пожарна безопасност и защита на населението" (РСПБЗН).

(4) Кметът на общината обявява със заповед настъпването на "Восъчната зрялост" и определя мерки за осигуряване на пожарната безопасност.

Раздел

II.

Изисквания за опазване на земеделските земи от пожари

Чл. 5. (1) Житните култури се засяват на площи не по-големи от 8000 дка, разделени чрез пожарозащитни ивици от зелени култури с ширина най-малко 50 м.

(2) Площите по ал. 1 се разделят на участъци не по-големи от 1000 дка чрез пожарозащитни ивици с ширина най-малко 10 м.

Чл. 6. Не се допуска паленето на открит огън, тютюнопушенето и паркирането на моторни превозни средства в площите с посеви и в непосредствена близост до тях от настъпването на восъчна зрялост до окончателното прибиране на реколтата и изораване на стърнищата.

Чл. 7. (1) Преди започване на жътвената кампания електроснабдителните и електроразпределителните дружества извършват проверка на въздушните електропроводи за високо и средно напрежение, пресичащи посеви с житни култури, за допустимия провес на проводниците и осигуряване на необходимите минимални разстояния за безопасно придвижване на земеделска техника.

(2) Преди започване на жътвената кампания газоснабдителните дружества извършват проверка за техническото състояние на газопроводи, преминаващи през житни площи.

(3) Проверките по ал. 1 и 2 се извършват съгласувано със собствениците и/или ползвателите на земеделски земи, като се изготвят протоколи.

Чл. 8. (1) Не се разрешава извършването на ремонтни дейности по линейните обекти, преминаващи през житни площи, през периода от восъчна зрялост до прибиране на реколтата.

(2) При аварийни ситуации се допуска извършването на дейности по ал. 1 след предварително уведомяване на РСПБЗН при спазване на изискванията за пожарна безопасност.

Чл. 9. (1) Юридическите лица, стопанисващи републикански, общински и частни пътища, които минават през и/или покрай житни посеви, осигуряват механично отстраняване на сухите треви и храсти, горими предмети и материали в сервитута на пътя.

(2) Органите, стопанисващи железопътните трасета, преминаващи през или покрай житни площи, осигуряват поддържането на сервитута на трасето чисто от горими материали чрез почистване на тревната и храстовидна растителност, паднала дървесна маса, включително и баластовата призма и банкета.

Чл. 10. Физическите и юридическите лица, преминаващи покрай неожънати площи, са длъжни да спазват правилата и нормите за пожарна безопасност и с действията си да не предизвикват възникването на пожари.

Чл. 11. Общините и кметствата организират и провеждат мероприятия за опазването на селскостопанското имущество от пожари по смисъла на чл. 8, ал. 1 от Закона за опазване на селскостопанското имущество.

Чл. 12. В земеделските земи и извън тях (слокове и крайпътни ивици) не се разрешава:

1. паленето на стърнища и други растителни остатъци;
2. използването на открити огнеизточници.

Раздел

III.

Задължения на юридическите и физическите лица, осъществяващи дейности в земеделските земи

Чл. 13. Юридическите и физическите лица, осъществяващи дейности в земеделските земи:

1. организират и изпълняват изискванията на наредбата;
2. уведомяват писмено съответната РСПБЗН преди започване на жътвата в площи над 20 дка;
3. парцелират и осигуряват пожарозащитни ивици в земеделските земи, засети с житни култури, съгласно изискванията на чл. 16;
4. организират или определят лице за провеждането на инструктажи за пожаробезопасна работа на лицата, изпълняващи задълженията като физическа охрана и наблюдение на посевите, и участниците в жътвената кампания, за което се изготвя и подписва протокол;
5. осигуряват спазването на условията по чл. 17, 18 и 19;
6. осигуряват земеделските земи и обектите с пожарогасителни технически средства съгласно приложение № 1;
7. организират наблюдение на площите с посеви през периода от восьмична зрялост до окончателното прибиране на реколтата чрез подвижни и неподвижни наблюдателни постове съгласувано със съответната РСПБЗН, като неподвижните се оборудват с пожаротехнически средства за първоначално гасене и съобщителни средства;
8. представят до края на месец април в РСПБЗН схеми с разположението на засетите площи с житни култури, а за площите по чл. 5, ал. 1 и на зелените пожарозащитни ивици, пътищата за придвижване на пожарната техника и действащите водоизточници;
9. поставят на видни места покрай площите с житни култури знаци за забрана на пушенето и паленето на открит огън в съответствие с Наредба № РД-07/8 от 2008 г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа, издадена от министъра на труда и социалната политика, министъра на извънредните ситуации и министъра на вътрешните работи (ДВ, бр. 3 от 2009 г.).

Чл. 14. Водачите на земеделска техника трябва да:

1. спазват установените правила и норми за пожарна безопасност;
2. могат да работят с наличните пожаротехнически средства;
3. не осъществяват дейност в земеделските земи и обекти, преди да бъде извършена проверка за пожарната й безопасност;
4. спазват инструкциите на завода производител за безопасната й експлоатация;
5. извършват ежедневни технически прегледи за цялостното й състояние и започват работа само след като установят нейната техническа изправност;
6. не допускат боксуване на управляваната от тях земеделска техника в житни площи, стърнища и в района на фуражни площадки;

7. подхождат с техниката така, че ауспуховите ѝ тръби да се намират на противоположната страна на сеновали и складиран груб фураж или леснозапалими материали;
8. зареждат с гориво на пожарообезопасени места и при неработещ двигател;
9. извършват ремонти и технически обслужвания на техниката на пожарообезопасени места извън посевите и стърнищата;
10. съхраняват гориво-смазочните материали в затворени метални съдове извън посевите на пожарообезопасени места.

Чл. 15. Лицата, изпълняващи задълженията като физическа охрана и наблюдение на земеделските земи, трябва да:

1. познават и спазват установените правила и норми за пожарна безопасност;
2. знаят местонахождението на пожаротехническите средства и да могат да работят с тях;
3. съобщават незабавно на телефон 112 или 160 при установяване на запалване или пожар;
4. познават моментното състояние на пътищата и местонахождението на водоизточниците в охраняваната и/или наблюдаваната територия.

Раздел

IV.

Изисквания при прибиране и съхранение на житните култури и грубите фуражи

Чл. 16. (1) При започване на жътвата житните култури се парцелират на площи за едnodневна работа с противопожарни ивици, широки не по-малко от 6 м, изпълнени чрез ожънване, отстраняване на сламата и изораване.

(2) Площите, засети с житни култури, се отделят с пожарозащитни ивици:

1. от горски насаждения, сметища, пчелини, гробищни паркове и др. с ширина не по-малко от 6 м;
2. от огради на газоразпределителни и катодни станции, кранови възли и съоръжения на магистралните газопроводи, петролопроводи, газостанции, бензиностанции и други обекти с широчина не по-малко от 10 м.

(3) Около съоръженията (жерета, стълбове, мачтови трафопостове и др.) на въздушните електропроводи, преминаващи над житни площи, се обособяват пожарозащитни ивици с ширина не по-малко от 6 м.

(4) Изискванията по ал. 2 и 3 не се отнасят за участъци с площи, по-малки от 100 дка.

Чл. 17. (1) При жътва в площ над 100 дка се осигурява дежурство на трактор с водач с прикачен най-малко четирикорпусен плуг.

(2) При жътва в участъци с обща площ над 2000 дка се осигурява дежурство на трактор с водач и техника за пожарогасене съгласно изискванията на забележката в приложение № 1.

Чл. 18. (1) При складиране и/или съхраняване на открито в земеделските земи грубите фуражи (слама, сено и др.) се обособяват на фигури.

(2) Фигурите са с единичен обем до 200 т и в група до 600 т.

(3) Фигурите на открито в земеделските площи се обособяват на групи върху терен, почистен от растителни остатъци, като разстоянието между фигурите е не по-малко от 15 м, а между групите е не по-малко от 50 м.

(4) Фигурите по ал. 3 се обособяват на разстояние не по-малко 10 м от пътища и 50 м от горски насаждения, като около тях се осигуряват пожарозащитни ивици с ширина най-малко 5 м.

Чл. 19. Машините и съоръженията за обработка на зърно и фуражи се разполагат на разстояние не по-малко от 10 м от обособените фигури с груби фуражи.

Раздел

V.

Изисквания към земеделската техника

Чл. 20. (1) В жътвената кампания се използва земеделската техника, която отговаря на изискванията на производителя за безопасна експлоатация.

(2) Техниката по ал. 1 се осигурява с искрогасители и пожаротехнически средства за първоначално гасене съгласно приложение № 1.

(3) Допуска се използване на техника по ал. 1 с турбокомпресори, без да е осигурена с искрогасители.

Чл. 21. (1) Елементите и съоръженията на електрическите инсталации на техниката по чл. 20 се поддържат защитени от топлинни и механични въздействия с цялостна изолация, надеждно закрепени връзки и стандартни предпазители.

(2) Акумулаторните батерии се закрепват неподвижно и защитават от механично въздействие и попадане на метални предмети върху полюсите.

Чл. 22. Не се допускат течове на гориво и масла от тръбопроводите и елементите на горивната, мазилната и хидравличната система на техниката.

Чл. 23. Допуска се използването на техника по чл. 20 в жътвената кампания с монтирани газови уредби след представяне на документи, удостоверяващи извършен периодичен технически преглед на уредбите.

Чл. 24. Техниката по чл. 20 се осигурява със защита от статично електричество.

Чл. 25. (1) Не се допускат пукнатини, откъснати части, разслоения, разкъсвания на гумения слой и други механични повреди на ремъците и веригите на предавките на техника по чл. 20.

(2) Предавките по ал. 1 се осигуряват със защитни елементи.

Чл. 26. Основните възли на хедера при зърнокомбайните трябва да отговарят на следните изисквания:

1. пластините на режещия апарат да са плътно закрепени;

2. мотовилото да няма огъване или счупване на пружинните палци, както и изтичане на смазка през уплътненията;

3. при завъртане на шнека на хедера същият не трябва да осъществява контакт с неподвижните елементи, а палците свободно да се плъзгат.

Чл. 27. Техниката по чл. 20 се почиства ежедневно след приключване на работа от наслоен прах, горими растителни остатъци и масло.

Чл. 28. (1) Техниката по чл. 20 може да участва в жътвената кампания след извършен годишен технически преглед и допускане от органите за ПБЗН.

(2) Допускането по ал. 1 се удостоверява с издаването на протокол (приложение № 2).

(3) При искане от заинтересованото лице към протокола по ал. 2 се предоставя стикер (приложение № 3), който се поставя на видно място върху техниката по чл. 20.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Земеделски земи" са земите по чл. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

2. "Жътвена кампания" са дейности, включващи организация и подготовка, ожъване, транспортиране, обработка, съхранение и складиране на продукцията (реколтата) от житни култури.

3. "Земеделска техника" са всички видове зърнокомбайни, трактори, ремаркета, сламо-преси, сламосъбирачки, семечистачни машини, както и автомобили, участващи в жътвената кампания.

4. "Житни култури" са: пшеница, ечемик, ръж, тритикале и овес.

5. "Восъчна зрялост" е степен на узряване (етап) преди пълната зрялост на зърното, когато зърната от средата на класа (или метлицата) получават свойствения за зрялото зърно цвят и консистенцията им при смачкване има восъкоподобен вид. Всички части на растението са пожълтели, но жилави.

6. "Пожарозащитна ивица" е площ с определена ширина, почиствена от растителност или с изоран почвен слой.

7. "Линейни обекти" са автомагистрала, пътища, железопътни линии, подземни и надземни топлопроводи, паропроводи, газопроводи, продуктопроводи, водопроводи, канализации, кабели, електропроводи, въжени, телефонни, телеграфни, радиосъобщителни и телекомуникационни линии.

Заклучителни разпоредби

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 91б, ал. 7 от Закона за Министерството на вътрешните работи и § 1, ал. 2 от преходните и заключителни разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи.

§ 3. Тази наредба отменя Наредба № I-153 от 1999 г. за опазване на земеделските обекти, зърнените храни и фуражите от пожари (ДВ, бр. 77 от 1999 г.).

Приложение № 1 към чл. 13, т. 6, чл. 17, ал. 2 и чл. 20, ал. 2

ТАБЛИЦА за окомплектуване на земеделската техника и площадки за зареждане с ЛЗТ и ГТ с пожаротехнически средства за първоначално гасене										
№	Наименование	Искрогасител за веяка ауспухова тръба, бр.	Пожарогасител с прах (6 кг) или с CO2 (5 кг), бр.	Копломпа или пожарогаси-тел на водна основа (9 л), бр.	Лопата, Бр.	Вила, бр.	Канджа, бр.	Противопожародеяло, бр.	Гупалка, бр.	Съд с 200 л вода и с 2 бр. кофи
1	Зърнокомбайн	1	2	2	1	-	-	1	2	-
2	Трактор	1	1	-	-	-	-	-	2	-
3	Автомобил - товарен	1	1	-	-	-	-	-	2	-
4	Сламопреса	-	-	-	-	-	-	-	1	-
5	Сламосъбирачки	-	-	-	-	-	-	-	1	-
6	Семечистачни машини	-	-	-	-	-	-	-	1	-
7	Ремарке	-	-	-	1	-	1	-	2	-
8	Временна площадка	-	2 прах	2	-	-	-	2	-	1
	за зарежд. на маш.			пяна						
	с ЛЗТ и ГТ (200 м2)									

Забележка. Техниката за пожарогасене по чл. 17, ал. 2 се състои от прикачно ремарке с цистерна с вода най-малко 2000 л, с помпа и осигурено теглително средство. Тази техника се оборудва с един двупътен разклонител с щорцови съединители, два шланга с диаметър 52 мм по 10 м, един струйник със спирателен кран 52 мм и два струйника за разпръсната струя. Пожарогасителното съоръжение може да бъде заменено с поливомиячна машина или пожарен автомобил.

ПРОТОКОЛ № ...

от извършена проверка на състоянието на пожарната безопасност на земеделска техника за допускане до участие в жътвената кампания през 20__г.

Днес, ____ 20__г., в гр

(с.) _____

подписаният

_____ (име, презиме, фамилия)

на длъжност _____ при _____

(РСПБЗН)

извърших преглед на

_____ (вид на земеделската техника и регистрационен (инвентарен) номер)

При проверката се констатира следното:

_____ (описание на проверените системи, възли и агрегати на машината)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

_____ (прави се оценка за състоянието на пожарообезопасеността за допускане/недопускане в жътвената кампания)

Настоящият протокол се състави в два еднообразни екземпляра, по един за ръководителя или собственика и един за съответната РСПБЗН.

Извършил проверката:

_____ (име, фамилия, длъжност, подпис)

Получил протокола:

_____ (име, фамилия, подпис)

Предоставени стикери за допускане в жътвената кампания:

_____ (брой стикери, идентификационните им номера)

Забележка. В протокола могат да се отразяват резултатите от проверките на една или повече машини.

Забележки:

1. Цветът на стикера е различен за всяка жътвена кампания.
2. Всеки стикер се обозначава с индивидуален номер, който се вписва в протокола, издаден от органите за ПБЗН.